

EN RESA I ISRAEL ÄR EN RESA I HISTORIEN

Efter kriget i Mellanöstern bestämde den Internationella Esperanto-organisationen att förflytta årets kongress från Tel-Aviv till Rotterdam. I den vackra badorten Natanja vid Israels kust beslöts dock ungdomarna som där förberett en Ungdoms Esperantokongress att ändå låta den gå av stapeln, även om man var medveten om att deltagandet av utlänningar nu skulle bli mindre än beräknat.

När kongressen öppnades den 9 augusti hade ungdomar samlats från fem länder, nämligen Israel, USA, Canada, Holland och Sverige. Redan första dagen hälsades samtliga deltagare välkomna av stadens borgmästare. Flera intressanta föredrag hölls om livet på kibutz, Israels historia, det suvarande uppbyggnadsarbetet m.m. En kväll var särskilt ägnad åt israelisk folklore. Även utlänningarna gjorde då försök att lära sig de israeliska folksångerna. Det var ansträngande men roligt. Vi lärde oss även några sånger på esperanto och på hebreiska.

RESA I HISTORIEN

Snart är det kongressens sista dag och deltagarna skall göra en resa tillsammans i norra Israel. Att resa i Israel är som att resa i historien. Namnen på vägsvisarna känner vi igen från bibeln, t. ex. Genesarets sjö, Nazareth, Jericho och Sodom. Ej långt från Genesarets sjö besöker vi Baniäs på gränsen mot Syrien och vi flyttas från bibelns värld till modern historia. Här har för två månader sedan bittra strider ägt rum mellan israeler och syrier. Baniäs ser vi första anblicken idylliskt ut med en färskvattenkälla, en liten förs och små åsnor som släcker sin törst. Beduinerna säljer perskor för 50 öre kg och unga pojkar gör skrattande försök att rida de små envisa åsnorna. Men idyllen försvinner hastigt när vi tittar lite närmare, ty de skrattande pojkarna är iklädda uniform och kulspjutgevär, husen i omgivningen ligger i aska och min israeliska väninna känner ännu smärtan starkt efter sin stupade bror.

Med på denna resa är även en jordansk esperantist och hans dotter. De bor i Betlehem och flickan kan berätta mycket för mig om sitt tidigare liv i Jordanien och om de hemska händelserna under

kriget. Det är första gången hon besöker Israel för det har ju tidigare varit helt omöjligt. Hon är liksom jag mycket imponerad av resan även om det moderna Tel-Aviv mer imponerar på henne och beduinerna med åsnor och får mest drog till sig mitt intresse. För att visa att Esperantisternas välkända samarbetsvilja över gränserna var verkligt även här bad de israeliska esperantisterna att vår vän från Jordanien skulle acceptera titeln hedersordförande under kongressen.

STAT I STATEN

Vi besökte även en stor och vacker kibutz vid Genesarets sjö. Denna speciella livsform som blivit så typisk för Israel. Den är som en liten stat i staten. Fabriker, jordbruk, skrädderi, tvättanläggning, matsalar, bostäder, barnhem och fritidslokaler, allt finns man inom kibutzens gränser. I kibutzen räknas arbetet som en ära. Kibutzen har en möjlighet som ett vanligt samhälle inte har nämligen att kunna välja sina medlemmar. En ny medlem måste gå ett år på prov, innan han kan upptagas i kibutzens medlem. Om någon som redan är medlem misskötter sig, kan han bli utesluten.

En av mina nya vänner som bott på kibutz sedan hon var 16 år, berättade att hon just nu arbetade i kibuzens kök, inte därför att hon önskade det, utan därför att kibutzens behövde henne där. Denna flickas föräldrar och syster bor i Tel-Aviv och de besöker ofta varandra, men hon ansåg att hennes hem var och förblev kibutzen. Gruppen av jämnåriga ungdomar följde åt under hela upp-växttiden och gör även militärtjänsten tillsammans. Även flickorna gör 15 månaders militärtjänst. Efter militärtjänsten räknas ungdomarna som vuxna och som medlemmar i kibutzen.

I Israel är det mycket populärt att plantera träd, och en regel säger: "Besök ej Israel utan att ha planterat ett träd." Denna regel följdes även av oss. Att plantera träd är något högtidligt. Man lämnar spädagen. Träd betyder skugga, grönska och liv.

ser en bör och gör sedan de i. När kongressen var slut fortsatte jag min resa runt Israel tillsammans med en flicka från Kanada, som jag lärt känna på esperantokongressen i Rotterdam. Först besökte vi storstaden Tel-Aviv, som i många delar liknar en

— Bland beduinerna kunde man se vandrande svarta klädbyten ur vilka man skyttade ögonpar. Detta var kvinnorna som följde männen och djuren till marknaden. Sundsvallsflickan Ingrid Carlsson — bilden — ordförande i Svenska Esperanto Ungdomsförbundet, har nyligen kommit hem från en esperantokongress i badorten Natanja. Här berättar hon om sina intryck från Israel-resan.

stående ofta ansåg att israelerna på kibutserna hade ett strävt yttre men ett gott inre.

Från Tel-Aviv besökte vi Beer-sheba, huvudstaden i Negevöknen. Vi hade turen att komma dit en torsdag då enligt traditionen är kamelmarknad där. Det är som att vandra i en saga. Bland beduinerna kunde man se vandrande svarta klädbyten ur vilka man skyttar ögonpar. Detta var kvinnorna som följde männen och djuren till marknaden. Blir det inga ändringar för kvinnorna undrar turisterna? "Jo svarar araben; innan kriget red männen på åsnan och kvinnan gick efter. Nu går kvinnan före, för det är risk för män." Men mera allvarligt berättar araben att kvinnan ännu ej har rosträtt (utom i Israel). Mannen är rädd att släppa ut kvinnorna på arbetsmarknaden, eftersom det är allmant känt, att kvinnorna arbetar bättre, och det skulle betyda arbetslöshet för männen.

STERILT LANDSKAP

Vi fortsatte resan genom Negevökens sterila landskap mot jordens lägsta punkt vid Döda havet. Landskapet påminde om svenska kalffjället med sand istället för snö. Hur djuren kunde finna någon föda bland de torra stråna på slutningarna var för en europé en gåta, liksom hur kvinnorna som vaktade fåren stod ut i värmen.

Sent på kvällen kom vi fram till Betlehem. En mycket vacker liten stad. Våra nya vänner där tog emot oss med stora famnen och såväl föräldrarna som de nio barnen gjorde allt för att vi skulle trivas.

Betlehem är en ockuperad stad och det är ännu utgångsförbud efter kl 21. Det hände mig att jag mitt på dagen fick visa mitt pass då vår taxi stoppats av polisen

samt även tala om vad jag hade i mina väskor. Polisen var emellertid alltid artig och tycktes anstränga sig att göra ett gott intryck på civilbefolkningen och turisterna.

Stämningen mot israelerna bland jordanierna var också mycket bättre än jag väntat mig. Barnen som tidigare hört så många hemska historier om israelerna, hälsade redan varje främling med ett glatt Shalom (hälsningsordet på hebreiska). Och alla små försäljare kunde redan försäljningstermerna på hebreiska.

JESU FÖDELSEKYRKA

Jesu födelsekyrka som skulle vara symbolen för hjälpsamhet och fred hade även den ett hål i taket efter en bomb. Lyckligtvis var ej mer än taket skadat.

En dag innan krigets utbrott diktades en sång om judarnas återkomst till Jerusalem. Den är nu på allas läppar och en oändlig ström av judar söker sig till klammuren. Redan nu har större delen av Israels befolkning besökt denna för dem så heliga plats. För icke judar är kyrkan med Jesu grav den viktigaste platsen i gamla Jerusalem.

Före min resa till Israel kunde mina vänner, som ej själva har jag vägade åka ensam till det oroliga Israel. Det är sant att jag före min resa ej träffat dessa israeliska esperantister, men hur väl hade inte tagit hand om mig och gjort min resa till ett oförglömligt minne.

Nu väntar mig arbete med esperantokurser och förberedelser för nästa års svensk-norska esperantokongress som skall hållas i Sundsvall pingsten 1968. Kanse några av mina israeliska vänner då finner vägen hit.

INGRID CARLSSON